

asociaciyu ta vidpovidni mizhnarodni standarty, yaki spry'yaty`mut` dostupu ukrayins`koyi produkciyi na ry`nok YeS // [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: https://prezi.com/1tr8lt_faqs/presentation/.

4. Yedy`na kompleksna strategiya rozvy`tku sil`s`kogo gospodarstva ta sil`s`ky`x tery`torij na 2015-2020 roky`, Bazovi materialy`, Robocha grupa # 1.1, Bezpechnist` xarchovy`x produktiv, py`tannya sanitarny`x ta fitosanitarny`x zahodiv, – 156 stor.

5. Prakty`chni aspekty` spivpraci z YeS, Vy`mogy` yevropejs`ky`x torgovy`x merezh do nacional`noyi sil`s`kogospodars`koyi ta xarchovoyi produkciyi, shho importuyet`sya v YeS, Sly`va Yu. V., 2015 r., – 50 stor.

6. Vstanovlennya vy`mog do bezpechnosti ta deyaky`x pokazny`kiv yakosti do moloka ta molochnoyi produkciyi // [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <https://prezi.com/46iza8tooxjo/presentation/>.

7. Fabry`ka «ZhL» pro yevropejs`ki standarty` vedennya konkurenciyi // [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://renesans.net.ua/ua/presentation/novyny/fabrika-%C2%ABzhl%C2%BB-pro-%D1%94vropejsk%D1%96-standarti-vedennya-konkurencz%D1%96%D1%97>.

Рецензент: Балджи М.Д., д.е.н., професор, зав. кафедрою економіки та управління національним господарством Одеського національного економічного університету.

2.11.2015

УДК 338.246.87 (477)

Сугак Тетяна

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ефективне функціонування господарюючого суб'єкта в будь-якій сфері діяльності, залежить від якісно сформованої система обліку. На сучасному етапі актуальним представляється становлення та розвиток динамічної концепції бухгалтерського обліку та облікової

політики зокрема, яка має бути інструментом, що структурує та координує обліково-аналітичне забезпечення системи економічної безпеки підприємства. Формування системи бухгалтерського обліку як складової інформаційно-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки промислових підприємств та її організація в значній мірі залежать від вибору облікової політики.

Пропонується використання облікової політики як механізму, що надає можливість практичного застосування методики формування облікової політики у процесі організації бухгалтерського обліку. На підставі вдосконаленої методики дослідження інформаційної складової економічної безпеки підприємства розроблено практичні рекомендації, що є науковою базою для формування прогнозів, стратегій і програм щодо запровадження комплексної системи облікової політики. Це сприятиме підвищенню рівня економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: економічна безпека, підприємство, облікова політика, бухгалтерський облік.

Сугак Татьяна

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИИ ПРОЦЕССА БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Эффективное функционирование субъекта хозяйствования в любой сфере деятельности зависит от качественно сформированной системы учета. На современном этапе актуальным представляется становление и развитие динамической концепции бухгалтерского учета в целом и учетной политики в частности, которая должна быть инструментом, структурирующим и координирующим учетно-аналитическое обеспечение системы экономической безопасности предприятия. Формирование системы бухгалтерского учета как составляющей учетно-аналитического обеспечения системы экономической безопасности промышленных предприятий и их организация в значительной степени зависят от выбора учетной политики.

Предложено использование учетной политики как механизма, который дает возможность практического применения методики формирования учетной политики в процессе организации бухгалтерского учета. На основании усовершенствованной методики исследования информационной составляющей экономической безопасности разработаны практические рекомендации, которые могут служить научной базой для формирования прогнозов, стратегий и программ в построении комплексной системы учетной политики и способствовать повышению уровня экономической безопасности предприятия.

Ключевые слова: экономическая безопасность, предприятие, бухгалтерский учет, учетная политика.

Sugak Tatyana

IMPROVING THE ORGANIZATION OF THE PROCESS OF ACCOUNTING IN ENSURING ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISES PROMSING

The effective functioning of a business entity in any field of activity depends on efficiently generated accounting system. At the present stage, it is important to establishment and development of the dynamic conception of accounting in General and accounting policies in particular, which should be a tool, a structuring and coordinating accounting and analytical support economic security system of the enterprise. The formation of the accounting system as a component of accounting and analytical support economic security of enterprises and their organization is largely dependent on the choice of accounting policies.

Suggested usage accounting policy as a mechanism that enables practical application of a technique of formation of accounting policies in the process of organizing buhgalterskogo accounting. On the basis of an improved method research of the informational component of economic security developed practical recommendations that can serve as a scientific basis for making predictions, strategies and programmes in building a comprehensive system of accounting policies and to increase the level of economic security.

Keywords: economic security, enterprise, accounting, accounting policy.

Постановка проблеми. Згідно Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"[11] облікова політика повинна бути розроблена у відповідності до застосованої підприємством концептуальної основи, погоджена з власником, документально оформлена та затвержена керівником. Проте, на законодавчому рівні не розроблені вимоги до оформлення, структури та змісту цього документу.

Специфічною рисою, якої набула облікова політика підприємств в Україні та інших країнах пострадянського простору, є її поширення не тільки на процес складання фінансової звітності, а й на процес організації обліку та його ведення [8].

В той же час науковці [1,2,3,5 та ін.] підкреслюють, що в наказі про облікову політику будь-якого підприємства, можна побачити не тільки методи обліку тих показників, які знаходять відображення у фінансовій звітності, але і розкривається склад статей витрат діяльності в аналітичному розрізі, регламентуються питання стосовно організації обліку витрат за центрами відповідальності, методика розподілу змінних і постійних розподілених загальновиробничих витрат між видами продукції. Окремими додатками наводиться питання організації облікового процесу, наприклад, склад постійно діючих комісій з інвентаризації активів та зобов'язань, графік документообігу, перелік осіб, які мають певні повноваження тощо. Ці напрями формування облікової інформації визначають процес організації бухгалтерського обліку, методика ведення обліку певної групи економічних об'єктів і, отож, мають бути передбачені при розробці облікової політики.

Облікова політика як складова обліку має за мету створення інформаційних передумов та реальних можливостей для цілеспрямованого здійснення інших функцій управління – планування, контролю, аналізу, регулювання, стимулювання. Вони виконуються в певній логічній послідовності, що зумовлено змістом і стадійністю сукупного управлінського процесу, його технологією [4].

На наш погляд, реалізація облікової політики на рівні підприємства як складової корпоративної інформаційної системи дозволить значно знизити підприємницькі ризики та підвищити рівень економічної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні,

методологічні, організаційні та методичні питання облікової політики розглядаються у працях відомих зарубіжних та українських вчених таких як: Ф.Ф.Бутинець[6], П.Є.Житний[7] Т.В.Барановська[8], М.С.Пушкар[9], Л.З.Шнейдман та інших. Проте, у працях вчених немає єдиної думки щодо визначення облікової політики.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми.

Незважаючи на існуючі ґрунтовні дослідження з питань визначення та формування облікової політики, питання побудови організації бухгалтерського обліку як інформаційно-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки, використовуючи інструмент облікової політики підприємства залишається незавершеним, дискусійний характер окремих положень не забезпечує однозначне тлумачення важливих категорій та понять.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження існуючих внутрішніх та зовнішніх факторів при визначенні складових облікової політики та розробка практичних рекомендацій щодо побудови організації бухгалтерського обліку як інформаційно-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки.

Виклад основного матеріалу.

З приводу, визначень щодо облікової політики, слід звернутись до тих, які наводить М.С.Пушкар. Вчений включає в облікову політику:

- 1) теорію облікової політики, яка включає у себе принципи обліку, законодавчі акти, наукові положення конструювання інформаційної системи;
- 2) методологію обліку, яка складається із принципів та правил отримання, обробки, фіксації та передачі інформації, правил оцінки, ведення рахунків, критеріїв розмежування основних засобів та малоцінних швидко зношуваних предметів, порядку нарахування амортизації і зносу; порядку обліку ремонтів; оцінки запасів та готової продукції; списання витрат майбутніх періодів, порядку визначення обсягу реалізації продукції, порядку обліку і розподілу комплексних витрат і включення їх у собівартість, порядку створення статутного капіталу, формування витрат і доходів та інших питань;
- 3) технологію обліку, яка містить у собі такі елементи: план рахунків обліку; форми обліку; послідовність проходження документів та їх обробка; організація внутрішнього контролю; організація

складання реєстрів обліку та форм звітності; проведення інвентаризації майна та зобов'язань;

4) організацію обліку, яка передбачає визначення структури бухгалтерії, централізовану чи децентралізовану систему обробки інформації, розробку інструкцій, внутрішніх стандартів, спосіб ведення обліку, взаємодію бухгалтерії із іншими службами та інші сторони діяльності бухгалтерського апарату [9, с. 14-15].

Такої думки дотримуються і такі науковці як Ф.Ф.Бутинець[6, с. 527], П.Є.Житний [7, с.20] Т.В.Барановська[8, с.20-21]. Тобто, серед теоретико — методологічних та методичних складових облікової політики вчені визначають і організацію обліку.

Хоча, існує протилежний підхід щодо визначення, поняття «облікової політики» та поняття «організація обліку» у їх співвідношенні.

Так, Н.В. Прохар у статті «Співвідношення організації бухгалтерського обліку та облікової політики» вказує на те, що серед українських та зарубіжних вчених існують різні підходи щодо співвідношення організації бухгалтерського обліку та облікової політики. Виходячи із Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», організація бухгалтерського обліку на підприємстві передбачає визначення облікової політики підприємства. Вказаного підходу до організації бухгалтерського обліку притримуються М.Т.Білуха, С.Ф.Голов, С.М.Деньга, В.П.Завгородній, А.М.Кузьмінський, О.В.Лишиленко, В.Ф.Палій, Г.О.Партин, В.Я.Соколов, В.В.Сопко, Р.Л.Хом'як та інші. Разом з тим, в економічній літературі існує протилежний підхід, що передбачає включення до облікової політики елементів організації бухгалтерського обліку та підтримується такими вітчизняними науковцями, як Ф.Ф.Бутинець, Б.І.Валуєв, В.В.Гливенко, М.В.Кужельний., В.С.Лень, В.Г.Лінник, Н.М.Малюга, М.С.Пушкар, В.Г.Швець, а також російськими науковцями: Р.А.Алборов, С.А.Ніколаєва, Н.М.Селезньова, І.П.Скоблева [10]. На наш погляд, таке твердження щодо прихильників того чи іншого підходу є досить дискусійним, але з автором можна погодитись про те, що існує певна невизначеність у питанні співвідношення облікової політики підприємства та організації бухгалтерського обліку.

Виходячи з практики вітчизняних підприємств, наприклад,

підприємств гірничо-промислового комплексу, розпорядчий документ про облікову політику містить в собі теоретичні аспекти обліку, методологічні та методичні, які базуються на законодавчих та нормативних документах, а також визначає форми, способи, структуру організації облікового процесу. Окрім того, з початком застосування облікової політики, відповідно наказу, в обов'язковому порядку його застосовують керівники всіх структурних підрозділів та фахівці не тільки планово- економічних, фінансових та облікових відділів, але й фахівці техніко - технологічних підрозділів.

Узагальнюючи викладене, можна зазначити, що в процесі формування облікової політики урахується не тільки методичні фактори, але і інші аспекти управління: організаційні, технічні, технологічні, збереження майна тощо. Виходячи з цього визначення, поняття «облікової політики» є ширшим за поняття «організація обліку» та включає до свого складу останню.

На теперішній час відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»[11] підприємства мають право на самостійне встановлення облікової політики, визначення форми організації бухгалтерського обліку; розробки системи управлінського обліку, звітності і контролю господарських операцій; встановлення правил документообігу і технології обробки облікової інформації, додаткової системи рахунків і реєстрів аналітичного обліку.

Проте, на законодавчому рівні не затверджено типової форми розпорядчого документу про облікову політику, відсутні вимоги до його назви, оформлення, змісту та структури, а форма розпорядчого документу про облікову політику обирається підприємством самостійно. Методичні рекомендації щодо облікової політики та інші рекомендаційні листи встановлюють перелік елементів облікової політики, що мають бути відображені у розпорядчому документі про облікову політику відносяться до методичного аспекту та не розкривають технологічні та організаційні аспекти бухгалтерського обліку.

На практиці власники підприємств або їх уповноваженні представники не приділяють даному процесу належної уваги і не поспішають складати свій розпорядчий документ про облікову політику, тим більше, застосовуючи його як дієвий інструмент

інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки своїх підприємств. Деякі з них складають його формально, елементи його не обґрунтовані й дублюють окремі пункти нормативних документів без врахування індивідуальних особливостей діяльності підприємства. Тому на сьогоднішній день для вітчизняних підприємств залишається актуальним питання побудови організації бухгалтерського обліку як інформаційно - аналітичного забезпечення системи економічної безпеки, використовуючи інструмент облікової політики.

Виходячи із того, що у даному дослідженні бухгалтерський облік та облікова політика як його складова розглядаються як інструменти удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки та управління в цілому, а не однією із його функцій, вважаємо, що функції обліку повинні підпорядковуватися функціям управління підприємства.

По-перше, слід визначитись з назвою, змістом, формою та структурою розпорядчого документу про облікову політику підприємства.

Серед вчених-обліковців існують різні підходи щодо визначення складових частин облікової політики «Таблиця 1»

Таблиця 1

Структура облікової політики: погляди вчених

Вчені	Складові частини облікової політики
Бутинець Ф. Ф. [6, с. 56]	Преамбула Розділ 1. Організація роботи облікового апарату Розділ 2. Методика обліку Розділ 3. Організаційно-технічні аспекти
Пушкар М. С., Щирба М. Т. [1, с. 201]	Загальні положення Розділ 1. Методика облікового процесу Розділ 2. Техніка облікового процесу Розділ 3. Організація облікового процесу
Т.В.Барановська [8,с.20-21]	Організаційна,; Методична; Технічна
П.Є.Житний [7,с.20]	Теоретичний аспект Методологічний аспект Організаційний аспект
Кулик В. А. [5, с. 107]	Розділ 1. Елементи облікової політики фінансового обліку та звітності Розділ 2. Елементи облікової політики управлінського обліку та звітності

З огляду на те, що в Україні "організаційна система виробничої діяльності в умовах ринкового середовища тільки набуває свого розвитку, ...організаційне середовище такої системи - це різноманітні взаємодії між керівництвом, фахівцями центрів відповідальності, які є споживачами облікової інформації, центрами виникнення витрат та об'єктами управління. Облікова політика повинна максимально забезпечити своєчасну інформаційну підготовку управлінських рішень, впливу внутрішніх і зовнішніх факторів на усі аспекти діяльності підприємства і стати надійним інструментом для вирішення проблем саме економічного аспекту, а також для економічного обґрунтування рішень з інших проблем управління "[12, с.353-354].

Процес побудови організації бухгалтерського обліку як інформаційно - аналітичного забезпечення системи економічної безпеки, використовуючи інструмент облікової політики підприємства включає низку етапів. На наш погляд, з врахуванням концептуального підходу, етапи формування включають наступне:

- по-перше, визначається мета процесу з врахуванням як зовнішніх, так і внутрішніх вимог користувачів, специфіки господарської діяльності суб'єкта господарювання;

- по-друге, досліджуються не тільки економічні але і технічні, технологічні, соціальні, правові, фактори безпеки та інші фактори впливу на господарську діяльність суб'єкта господарювання;

- по-третє, враховуючи комплексність облікової політики, проводиться аналіз ув'язки цілей і задач проекту облікової політики з цілями і задачами управління;

- по-четверте, узгодження проекту облікової політики, у тому числі прикладених до неї положень та методичних рекомендацій, з власниками, керівництвом, з всіма службами суб'єкта господарювання, з урахуванням методичної, організаційної та розрахункової єдності по всім обліковим, звітним, прогнозним показникам;

- по-п'яте, комплексність облікової політики проявляється у збалансованості та наявності можливостей розвивати систему і її складові в ширину та в глибину, тому команда проекту виконує перевірку на предмет досягнення поставленої мети з урахуванням зазначених характеристик та результативність проекту. В процесі моніторингу особлива увага приділяється ліквідації причин невідповідностей.

Розглянемо детальніше вищезазначені напрямки процесу побудови організації бухгалтерського обліку як інформаційно-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки, використовуючи інструмент облікової політики підприємства.

На першому етапі потрібно створити та затвердити наказом керівника спеціальну комісію, яка буде займатись розробкою наказу про облікову політику. До її складу включають не тільки працівників бухгалтерії, а також фахівців фінансових, юридичних, технічних, технологічних підрозділів та інших підрозділів. При цьому обов'язковим є участь представників підрозділу системи економічної безпеки підприємства. На основі аналізу фінансово-господарської ситуації комісія обирає способи і прийоми, що забезпечують найбільш адекватне її відображення у бухгалтерському обліку, контролює дотримання положень облікової політики, розробляє пропозиції по встановленню або зміні облікової політики, готує проекти розпорядчих документів. Основним завданням такої комісії є підготовка проекту розпорядчого документу про облікову політику.

На завершальному етапі, перш за все, необхідно документально визначити статус розпорядчого документу про облікову політику

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства [13], облікова політика підприємства, організації оформлюється розпорядчим документом підприємства.

З практики застосування термінів, слів та словосполучень у юриспруденції наводимо визначення термінів, які використовуються для застосування в якості розпорядчого документу про облікову політику суб'єкта господарювання.

Наказ - це правовий акт (розпорядчий документ), що видається керівником підприємства, організації, установи на правах єдиноначальності і в межах своєї компетенції для вирішення основних та оперативних завдань, які поставлено перед даним підприємством.

Розпорядження - це правовий акт управління посадової особи (керівника) державного органу, організації, установи, підприємства (незалежно від форми власності), котрий виданий у межах їхньої компетенції і має обов'язкову юридичну силу щодо громадян (працівників) та підлеглих організацій, яким адресовано розпорядження з метою вирішення оперативних питань. Має

обмежений термін дії та стосується вузького кола організацій, посадових осіб і громадян-виконавців розпорядження.

Положення – це правовий акт, який встановлює основні правила організаційної діяльності підприємств, організацій, установ, фірм та їх структурних підрозділів, а також установ, організацій і підприємств (філій), що їм підпорядковуються; його складають під час створення нових підприємств, організацій чи установ. Затверджується вищими органами або керівниками установ.

На наш погляд, з урахуванням значущості дієвості облікової політики сучасного підприємства, вважаємо, що найбільше досконалим організаційно-розпорядчим документом для документального оформлення облікової політики є положення про облікову політику, яке затверджується наказом керівника.

На завершальному етапі формування організаційно розпорядчого документу про облікову політику підприємства як інструменту інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства, команда проекту виконує перевірку на предмет досягнення поставленої мети з урахуванням зазначених характеристик та результативність проекту. В процесі моніторингу особлива увага приділяється ліквідації причин невідповідностей.

Слід зауважити, що

1. На підприємствах колективної форми власності рішення про вибір суб'єкта формування облікової політики підприємства повинно прийматися колегіальним органом, який складається з власників або їх представників (рішення зборів засновників, ради директорів). В разі делегування власником повноважень з вибору суб'єктів формування облікової політики підприємства найманому управлінському персоналу необхідно документально оформити передачу повноважень (протоколом зборів засновників), що підтвердить рішення та забезпечить захист інтересів власника при виникненні господарських спорів. При здійсненні робіт з формування облікової політики підприємств сторонніми особами результати вибору елементів облікової політики повинні бути презентовані замовнику з поясненням його дії та ефекту для підприємства. У випадку використання праці найманого управлінського персоналу при формуванні облікової політики повинна діяти захисна функція, яка реалізується через створення незалежної та підпорядкованої власникам служби

внутрішньогосподарського контролю, обов'язком якої є контроль за дотриманням інтересів власника» [8, с.13]. Реалізація концепції облікової політики забезпечує простір і незалежність для діяльності підприємства, надійний захист комерційної таємниці.

2.Окрім того Житний П.Є. вважає необхідним створення виконавчого органу для «забезпечення організаційного і методологічного об'єднання усіх напрямів обліково - аналітичної роботи у єдину обліково - економічну систему з проблем облікової політики та удосконалення бухгалтерського обліку» [7].

«Процеси об'єднання фінансового та промислового капіталу розширюють сферу облікової діяльності, призводять до перехрещення традиційного бухгалтерського обліку з елементами планування, прогнозування, економічного аналізу, ціноутворення. Це зумовлює потребу у створенні постійно діючого багатофункціонального виконавчого органу, який повинен забезпечити організаційне і методологічне об'єднання усіх напрямів обліково-аналітичної роботи у єдину обліково-економічну систему з проблем облікової політики та удосконалення бухгалтерського обліку. Організаційна функція цієї структури у сукупному управлінському процесі інтегрує систему обліку з іншими складовими системи управління – плануванням, бюджетуванням, прогнозуванням, аналізом, контролем. До основних завдань виконавчого органу віднесено розробку, узгодження, оцінку, внесення змін і контроль виконання довгострокового розпорядчого документа – положення (стандарту підприємства) про облікову політику» [7, с.27].

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Досліджуючи взаємозв'язок облікової політики із системою економічної безпеки та управління підприємством варто пам'ятати, що безпосередньо на самі управлінські рішення впливають: масштаби, кількість, структура проблем, які розв'язуються; зв'язок між ними; методи управління; організаційні принципи; складність управлінської роботи, частину її самостійності та ступінь відповідальності; ризикованість рішень, відповідальність суб'єктів й об'єктів управління, а також зацікавленість в досягненні мети [14]. Щодо інформації фінансової звітності як результату застосування облікової політики, то з одного боку, вона є наслідком ефективної чи неефективної діяльності, а з іншого – значною мірою залежить від

того, на скільки вдало обрана облікова політика, та якою є мета її формування. Виходячи з цього, необхідно докласти максимум зусиль для того, щоб облікова політика була дієвим важелем впливу на досягнення стратегії розвитку підприємства, бухгалтерський облік був активним учасником функціонування підприємства та елементом системи його управління, а також забезпечував користувачів достовірною та неупередженою інформацією про стан та результати діяльності підприємства [15].

~~Перспективами подальших досліджень є формування концептуальних засад щодо використання облікової політики в організації системи бухгалтерського обліку як дієвого важеля впливу інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки та досягнення стратегії розвитку підприємства.~~

Література

1.Пушкар М.С., Щирба М.Т. Теорія і практика формування облікової політики: монографія.–Тернопіль: Карт-бланш, 2010.–260с.//[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nebook.net/book_teorya-praktika-formuvannya-oblkovo-politiki_580_page_25/

2.Лоханова Н.О. Облікова політика як інструмент управління економічною безпекою компанії. //[Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2467/.pdf>

3.Житний П.Є. Процес формування облікової інформації в управлінні / П.Є. Житній, І.І. Афанасєва//[Електронний ресурс].–Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2010_3_2/23.pdf

4.Рузмайкіна І. Облікова політика як складова загальної стратегії управління підприємством /І.Рузмайкіна// [Електронний ресурс]. Режим доступу :http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekonomist/2010_5/36_41.pdf

5.Кулик В.А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: Монографія. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. –с. 373.

6.БутинєцьФ.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підручник - видання друге, доповнене і перероблене. – Житомир, ПП «Рута» ,2000 -637с.

7.Житний П.Є. Організаційно- методологічні аспекти облікової політики фінансово промислових систем: Автореферат дисертації доктора економічних наук / Спец. 08.00.09 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит/

8.Барановська Т.В. Облікова політика в Україні: теорія і практика Автореферат дисертації кандидата економічних наук / Спец. 08.06.04 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит / Т.В. Барановська. – К.: Національний Аграрний Університет, 2005. – 27с.

9.Пушкар М.С. Облікова політика і звітність: навч. пос. / М.С.Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2003. – 141 с.

~~10.Коробова Н.М. Професійне судження бухгалтера та його місце в організації обліку на сільськогосподарському підприємстві / Н.М. Коробова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/oif_apk/2010_1/10_Korob.pdf~~

11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-14 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> .12.Житний П.Є. Концептуальний підхід щодо формування облікової політики виробничої системи .Обліково - аналітичні системи суб'єктів господарської діяльності в Україні: Науковий збірник. – Львів. 2005, спецвипуск15(ч.2) – 352-358с.

13.Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства фінансів України 27 червня 2013 р. № 635// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/metod_uchet_polit.aspx

14. Олійничук В.М. Інформаційна місткість фінансової звітності та її роль в управлінні підприємством / В.М. Олійничук// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_4/213.pdf

15. Гарасим П.М. Облікова політика в системі управління сільськогосподарським виробничим кооперативом / П.М. Герасим, С.В. Зеленко// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/en_oif/2008_5_1/zbirnuk_O_FN_5_%D0%A7_1_82.pdf

1.Pushkar M.S., Shhy`rba M.T. Teoriya i prakty`ka formuvannya oblikovoyi polity`ky`: monografiya.–Ternopil` : Kart-blansh, 2010.–

260s.//[Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: http://nebook.net/book_teorya-praktika-formuvannya-oblkovo-politiki_580_page_25/

2.Loxanova N.O. Oblikova polity`ka yak instrument upravlinnya ekonomichnoyu bezpekoyu kompaniyi. //[Elektronny`j resurs].–Rezhy`m dostupu: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2467/.pdf>

3.Zhy`tny`j P.Ye. Proces formuvannya oblikovoyi informaciyi v upravlinni / P.Ye. Zhy`tnij, I.I. Afanasyeva//[Elektronny`j resurs].–Rezhy`m dostupu: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2010_3_2/23.pdf

4.Ruzmajkina I. Oblikova polity`ka yak skladova zagal`noyi strategiyi upravlinnya pidpry`yemstvom /I.Ruzmajkina// [Elektronny`j resurs]. Rezhy`m dostupu :http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekonomist/2010_5/36_41.pdf

5.Kuly`k V.A. Oblikova polity`ka pidpry`yemstva: nabuty`j dosvid ta perspekty`vy` rozvy`tku: Monografiya. – Poltava: RVV PUET, 2014. –s. 373.

6.Buty`necz`F.F. Teoriya buxgalters`kogo obliku: pidruchny`k - vy`dannya druge, dopovnene i pereroblene. – Zhy`tomy`r, PP «Ruta» ,2000 -637s.

7.Zhy`tny`j P.Ye. Organizacijno- metodologichni aspekty` oblikovoyi polity`ky` finansovo promy`slovy`x sy`stem: Avtoreferat dy`sertaciyi doktora ekonomichny`x nauk / Specz. 08.00.09 Buxgalters`ky`j oblik, analiz ta audy`t/

8.Baranovs`ka T.V. Oblikova polity`ka v Ukrayini: teoriya i prakty`ka Avtoreferat dy`sertaciyi kandy`data ekonomichny`x nauk / Specz. 08.06.04 Buxgalters`ky`j oblik, analiz ta audy`t / T.V. Baranovs`ka. – K.: Nacional`ny`j Agrarny`j Universy`tet, 2005. – 27s.

9.Pushkar M.S. Oblikova polity`ka i zvitnist`: navch. pos. / M.S.Pushkar. – Ternopil`: Kart-blansh, 2003. – 141 s.

10.Korobova N.M. Profesijne sudzhennya buxgaltera ta jogo misce v organizaciyi obliku na sil`s`kogospodars`komu pidpry`yemstvi / N.M. Korobova // [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/oif_apk/2010_1/10_Korob.pdf

11. Pro buxgalters`ky`j oblik ta finansovu zvitnist` v Ukrayini: Zakon Ukrayiny` vid 16 ly`pnja 1999 r. # 996-14 //[Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

12. Zhytynyj P. Ye. Konceptualnyj pidxid shhodo formuvannya oblikovoyi polityky vyrobnychoyi systemy. Oblikovo - analitychni systemy sub'yektiv gospodarskoyi diyalnosti v Ukraini: Naukovyj zbirnyk. – L'viv. 2005, speczvy'pusk15(ch.2) – 352-358s.

13. Metodychni rekomendaciyi shhodo oblikovoyi polityky pidpry'emstva: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy 27 chervnya 2013 r. # 635/[Elektronnyj resurs]. – Rezhy'm dostupu: http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/metod_uchet_polit.aspx

14. Olijny'chuk V.M. Informacijna mistkist' finansovoyi zvitnosti ta yiyi rol' v upravlinni pidpry'emstvom / V.M. Olijny'chuk// [Elektronnyj resurs]. – Rezhy'm dostupu: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_4/213.pdf

15. Garasy'm P.M. Oblikova polityka v systemi upravlinnya sil'skogospodarsky'm vyrobny'chy'm kooperaty'vom / P.M. Gerasy'm, S.V. Zelenko/[Elektronnyj resurs]. – Rezhy'm dostupu: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/en_oif/2008_5_1/zbirnuk_O_FN_5_%D0%A7_1_82.pdf

Рецензент: Грушко В.І., д.е.н., проф., зав. каф. фінансів, обліку та аудиту ВНЗ «Університет економіки та права КРОК»

4.11.2015

УДК 332.145:338.48

Феофанова Ольга, Нездойминов Сергей

ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ КОНКУРЕНТНЫХ ПРЕИМУЩЕСТВ В ГОСТИНИЧНОМ БИЗНЕСЕ

В статье рассмотрены современные проблемы формирования конкурентных преимуществ региональных предприятий гостиничного бизнеса, тенденции развития туризма и рекреации в Одесском регионе. Проанализированы основные факторы, определяющие конкурентные преимущества гостиниц. Обращено внимание на необходимость разработки механизма управления конкурентными преимуществами и потенциалом гостиничных предприятий в условиях